

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Melding om politisk vedtak

Kommunestyret behandlet i møte 10.06.2010 sak 53/10 høringsnotat vedr. nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager. Følgende vedtak ble fattet:

Jevnaker kommunes uttalelse i høringen:

Generelle merknader fra kommunen:

Jevnaker kommune ser positivt på forslaget til nytt finansieringssystem for barnehagesektoren. Barnehagesektoren i Norge i dag er sammensatt og det er viktig å sikre likeverdige vilkår for alle barnehagene. Full barnehagedekning gir en stor sektor som forbruker mange offentlige midler og med unntak av foreldrebetaling er det disse midlene som i hovedsak finansierer barnehagedrift. Det synes derfor helt rimelig at det legges opp til at kommunene får en økt kontroll med at disse midlene nyttes til formålet.

Jevnaker kommune forventer og forutsetter at et nytt finansieringssystem for barnehager i en rammefinansiert sektor vil være fullfinansiert fra statens side og på en slik måte at de gode intensjoner som omtales i departementets høringsnotat "likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet" vil være en realitet kommunene med et totalansvar for barnehagesektoren settes i stand til å oppfylle.

Jevnaker kommune er også av den oppfatning av staten bør ta ansvaret med å følge opp definisjonen om full likverdig behandling (100%) allerede fra 2011. Gjennom lovverk og forskrifter så bestemmer staten definisjon for likverdig behandling. Da bør de følge opp sin egen definisjon og finansiere dette fullt ut allerede fra 2011.

Muligheter til å stille rimelig og relevante vilkår.

Jevnaker kommune mener kommunen som barnehagemyndighet må gis tydelig anledning til å stille vilkår til ikke-kommunale barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd.

Forskriften bruker ordlyden "rimelige og relevante vilkår". Praksis med dagens ordning har vist at det er ikke mange vilkår som er godkjent som "rimelig og relevante". Kommunen er av den oppfatning at det man setter som vilkår for de kommunale barnehagene bør man kunne sette som vilkår ved tildeling av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene.

Selvfølger skal man ikke sette andre vilkår for de ikke-kommunale barnehagene enn de man setter til de kommunale barnehagene. Et slik vilkår kan f.eks være at barn bosatt i kommunen

Jevnaker Samfunnshus

Postadresse:

Postboks 70

3521 Jevnaker

Besøksadresse:

Kirkegt. 6

3520 Jevnaker

Epost: postmottak@jevnaker.kommune.no

Telefon:

61 31 58 00

61 31 57 00

Telefax:

61 31 58 50

Bankgiro:

2030.19.96102

som barnehagen ligger , skal være prioritert foran barn fra andre kommuner og at plasser kun kan tildeles barn fra andre kommuner ved ledighet(forutsatt at man har samme krav til de kommunale barnehagene nedfelt i barnehagenes vedtekter).

Jevnaker kommune mener som prinsipp at kvalitet i et barnehagetilbud i stor grad avhenger av de lønns- og arbeidsvilkår de ansatte blir tilbudt. Når målet er å tilby barna et kvalitativt likeverdig barnehagetilbud tilsier dette at lønns- og arbeidsvilkår også bør være likeverdige. Departementet selv sier i sitt høringsutkast at definisjonen av likeverdig behandling legger til rette for likeverdige lønns og arbeidsvilkår og da mener vi departementet her må følge opp med lovhjemmel/retningslinjer som sikrer at kommunen som barnehagemyndighet kan gå inn og sette vilkår/gi sanksjoner knyttet direkte opp mot lønns – og arbeidsvilkår.

Muligheter til å gi sanksjoner.

Jevnaker kommune mener kommunen som barnehagemyndighet må kunne gis mulighet til å iverksette sanksjoner overfor ikke-kommunale barnehager som ikke følger opp/retter seg etter de vilkår/pålegg stat og/eller kommune setter. Som et eksempel på en slik sanksjonsmulighet er kommunens mulighet til å kreve tilbakebetaling av tilskudd. Vi mener departementet bør være like tydelige på å gi kommunen tilsvarende hjemmel i form av lov og forskrift når det gjelder også andre områder innen barnehagefeltet, som for eksempel knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, eller ulike typer statlige/kommunale lovlig satte vilkår.

Forholdet til lov om barnehager.

Jevnaker kommune mener som et viktig prinsipp at lov om barnehager og dens forskrifter bør ha en likeverdighet for alle barnehager som mottar likeverdig offentlig tilskudd. Slik dette er i dag blir kommunen pålagt å tildele tilskudd på en likeverdig måte, mens ikke-kommunale barnehager på enkelte områder er unntatt fra bestemmelser i lov om barnehager. Et eksempel på dette, og som i stor grad påvirker kostnadene til drift av de kommunale barnehagene, er lovfestet rett til barnehageplass. Det er kun kommunens ansvar og plikt å oppfylle retten til plass. Dette gir rom for at ikke-kommunale barnehager kan tildele plass til barn som ikke har lovfestet rett til plass, noe som igjen kan medføre at kommunene må etablere tilsvarende antall nye plasser. En slik nyetablering kan gi en økt kostnad for kommunen både på kapital og drift, noe som igjen vil kunne gi de ikke-kommunale barnehagene en økt inntekt – alt dette fordi lovverket ikke omfatter kommunale og ikke-kommunale barnehager på en likeverdig måte.

Departementet ber om syn på flg. pkt :

Forslag til ny finansieringsmodell , herunder om hensynet til enkelthet og riktighet er ivaretatt på en hensiktsmessig måte

Jevnaker kommune ser positivt på departementets forslag til ny finansieringsmodell. Utgangspunktet i kommunens budsjetterte kostnader til egne barnehager er slik vi ser det, den beste måten og skape likverdighet og kommunal styring med økonomien. Det er helt vesentlig for kommunesektoren at kommunen gis mulighet til å styre kostnadsveksten i hele sektoren og at denne myndigheten må ligge i egen kommune, og ikke på nasjonalt nivå.

Allikevel er det et regelverk for beregning av kommunens kostnader som ivaretar den ikke-kommunale delen av sektoren som gir en viss forutsigbarhet og likhet utover kommunens grenser, og det mener vi er positivt. Imidlertid ser vi at ordningen og regelverket rundt

Jevnaker Samfunnshus

Postadresse: **Besøksadresse:**
Postboks 70 **Kirkegt. 6**
3521 Jevnaker **3520 Jevnaker**

Epost: postmottak@jevnaker.kommune.no

Telefon: **Telefax:** **Bankgiro:**
61 31 58 00 **61 31 58 50** **2030.19.96102**
61 31 57 00

beregning av kommunens kostnader til egne barnehager stiller store krav til hele kommunens budsjettprosess.

Høringsnotatet foreslår budsjett som tilskuddsgrunnlag og nevner ganske riktig at dette ikke fanger opp tilfeller der faktisk forbruk avviker vesentlig fra planlagt forbruk. Departementet foreslår i den forbindelse at vesentlig netto merforbruk i den ordinære driften i kommunale barnehager over minst tre år, skal korrigeres inn i tilskuddssatsene til de ikke-kommunale barnehagene. Jevnaker kommune stiller spørsmål ved hvorfor ikke ev. mindreforbruk i den ordinære driften i kommunale barnehager i løpet av avregningsperioden ikke skal bli gjenstand for samme gjennomsnittsberegning.

Høringsutkastet legger heller ikke opp til at bevilgingsreduksjoner i løpet av året skal ramme de ikke-kommunale barnehagene. Det kan bety at de kommunale barnehagene er de som i slike tilfeller må ta hele innsparingen for barnehagesektoren og det kan i så små kommuner få store følger. Likeverdig behandling må gjelde i begge tilfeller, og samme regler som for bevilgningsøkninger må også gjelde her. Vi er fullt ut inneforstått med at reell budsjettering er viktig og riktig for kommunesektoren, men det kan synes som om høringsutkastet har som utgangspunkt at kommunene ikke har dette synet, og dette mener vi er feil.

Kommunen kan dessuten holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget

Departementet ber om tilbakemeldinger på hvordan dette punktet kan utformes. Jevnaker kommune er av den oppfatning at det kan bli en svært krevende øvelse og forvalte et slikt punkt dersom ikke lovverket er tydelig på definisjonen av hva dette kan være. Faren er stor for forskjellige tolkninger mellom kommunene og usikkerhet i forhold til hvordan dette pkt. kan forvaltes.

Imidlertid ser vi at det absolutt kan være tilfeller hvor det vil være urimelig at slike barnehager er med i kostnadsberegningen. Vi synes allikevel det er vanskelig å komme med helt konkrete eksempler fra vår kommune på hvordan dette kan utformes.

Antall telletidspunkter per år – bør disse reguleres i forskrift eller skal det være opp til den enkelte kommune

Jevnaker kommune støtter i utgangspunktet forslaget om et fast telletidspunkt pr år og at utover dette er det opp til kommunene. Imidlertid ser vi at flere telletidspunkter i løpet av året vil skape usikkerhet og lite forutsigbarhet i forhold til barnehagens årlige inntekter. Det bør kanskje vurderes som et minimumskrav at kommuner som ønsker mer enn ett telletidspunkt i året fastsetter dette samtidig med at satsene fastsettes i kommunens budsjettprosess. Aktivitetsendring bør uansett komme i tillegg til faste telletidspunkter, men det må tydeligere defineres i forskrift om hva som menes med ”større gruppe” – hvor mange barn skal til for å utgjøre ”større gruppe”.

Skal kommuner som har egne barnehager pålegges å beregne kapitalkostnadene i egne barnehager eller bør de kunne velge nasjonale satser

Jevnaker kommune støtter departementet i sitt valg av modell 2 som gir kommunene valgmuligheten mellom å utarbeide satsen for kapitaltilskudd utifra kapitalkostnader i egne barnehager eller velge nasjonale satser. Vi savner imidlertid at forskriften sier noe om

Jevnaker Samfunnshus

Postadresse:

Postboks 70

3521 Jevnaker

Besøksadresse:

Kirkegt. 6

3520 Jevnaker

Epost: postmottak@jevnaker.kommune.no

Telefon:

61 31 58 00

61 31 57 00

Telefax:

61 31 58 50

Bankgiro:

2030.19.96102

hvorvidt kommunene kan variere fra år til år hvilken beregningsmåte de legger til grunn, eller om det valget man gjør første året blir bindende for senere års beregninger.

I følge høringsnotatet vil kunnskapsdepartementet høsten 2010 gi ut en veileder som blant annet gir nærmere retningslinjer for hvordan tilskudd for kapitalkostnader skal beregnes, herunder hvilke kalkylerente som skal benyttes. Det bør i veilederen gå klart fram hvilke år som skal legges til grunn ved beregning av satsene for kapitaltilskuddet

Mulighet til å gi ekstra tilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader – syn på dep. vurdering

Jevnaker kommune støtter departementets vurdering i valget de har gjort ved å ikke gå videre med alternativ modell.

Uttak av verdier

Kommunenes syn på behovet for regulering av uttak av verdier og departementets forslag om regulering av dette.

Jevnaker kommune støtter forslaget til å regulere muligheten til å ta ut verdier. Det synes som et rimelig krav når det fra departementets side sies at hovedprinsippet med foreldrebetaling og offentlige tilskudd er at disse midlene skal gå til et kvalitativt bra barnehagetilbud til barna.

Jevnaker kommune støtter også forslaget om at kommunen gis større myndighet til å kontrollere bruken av de midlene ikke-kommunale barnehager får og samtidig at kommunen gis myndighet til å iverksette sanksjoner i form av å kunne kreve tilbakebetaling av tilskudd.

I og med at offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager bevilges gjennom kommunebudsjettet, virker det rimelig at det er kommunerevisjonen som, på lik linje med bruken av øvrige kommunale midler, også følger opp bruken av det offentlige tilskuddet som gis til ikke-kommunale barnehager”.

Vedlagt følger særutskrift fra behandlingen.

Ønsker du ytterligere informasjon, vennligst kontakt saksbehandler anita Kristiansen Haugland.

Vennlig hilsen
Jevnaker kommune

May-Britt Mayer Johnsen
Formannskapssekretær

Jevnaker Samfunnshus		Epost: postmottak@jevnaker.kommune.no		
Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Telefax:	Bankgiro:
Postboks 70	Kirkegt. 6	61 31 58 00	61 31 58 50	2030.19.96102
3521 Jevnaker	3520 Jevnaker	61 31 57 00		

JEVNAKER KOMMUNE

SÆRUTSKRIFT

SAKSGANG:			
R.f.	Utvalg	Møtedato:	Utvalgsaksnr
	Formannskap	08.06.2010	23/10
	Kommunestyret	10.06.2010	53/10

Nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager

Saksbehandler: Anita K. Haugland

Arkiv: A10 &13

Arkivsak: 10/555

Dato:

Vedlegg:

- Samlet forslag til høringsuttalelse
- Høringsnotat utsendt fra Kunnskapsdepartementet
- Barnehagelovens § 14

Andre dokumenter:

Fakta/saksopplysninger:

Saksfremlegget er her tenkt å prøve og gjengi hovedelementene i høringsutkastet , men generelt vil vi påpeke at det er mange detaljer rundt praktisering av ordningen og det henvises til høringsnotatet for detaljerte opplysninger .

Regjeringen vil i 2011 innlemme øremerkede statstilskudd til barnehager i rammetilskuddet til kommunene. Som følge av dette fremmet Kunnskapsdepartementet for Stortinget våren 2008 forslag om endringer i finansieringen av ikke-kommunale barnehager etter at barnehagesektoren har blitt rammefinansiert. Det betyr at kommunene overtar hele finansieringsansvaret for barnehagesektoren som inntil nå i hovedsak har vært finansiert gjennom statlige overføringer. De endringsforslag som nå foreligger til høring skal være med på å si noe om hvordan dette skal skje i forhold til privat sektor(ikke-kommunale barnehager).

Stortinget vedtok 16. juni 2009 forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Stortingets vedtak er basert på Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) om lov om endringer i barnehageloven (finansiering av ikke-kommunale barnehager) og innstillingen fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget i Innst. O. nr. 103 (2008-2009). I ny § 14 i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) heter det at ”godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd”. Bestemmelsen gir Kongen hjemmel til å gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Departementet har nå sendt på høring forslag til ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd, jf. ny § 14. Samtidig er regjeringen er opptatt av at foreldrebetalingen og offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager kommer barna til gode. Departementet sender derfor også på høring forslag til ny § 14a i barnehageloven og ny forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager.

Reglene regulerer blant annet adgangen til å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten. Forslaget til ny § 14a i barnehageloven og den nye forskriften gjelder uavhengig av forslaget til ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd. Siden Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 57 (2007-2008) er utgangspunktet for alle endringsforslagene, mener departementet likevel at det er hensiktsmessig å omtale dem i det samme høringsnotat. Disse forslagene er derfor inkludert i høringsnotatet.

Helt konkret betyr det at kommunen nå har til høring 3 endringsforslag :

1. Forslag til forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd (forskrift til vedtatt §14 i Lov om barnehager)
2. Forslag til regulering av uttak av verdier (ny §14a i Lov om barnehager)
3. Forslag til forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager (ny forskrift til foreslått ny §14 a i Lov om barnehager)

I sitt høringsnotat ber departementet spesielt om høringsinstansenes tilbakemelding på en del pkt. Det synes derfor naturlig at vi som et minimum gir tilbakemelding på disse pkt i vår høringsuttalelse.

Dette er imidlertid et stort område med mange detaljer og vi gjør et forsøkt på og plukke ut hovedmomentene i dette saksfremlegget , men gjør oppmerksom på at det vil være detaljer til hvordan disse beregningene skal foregå som kun finnes i selve høringsnotatet som er med som vedlegg til saken. Allikevel er det viktigste tatt med her. Forslagene til forskrifter og lovendringer finnes bakerst i høringsnotatet i kap 8-10.

Generelt:

Ved overgang til rammefinansiering er det viktig for regjeringen at godkjente ikke-kommunale barnehager sikres en tilstrekkelig og forutsigbar finansiering. Formålet med forskriften er å sørge for likeverdig behandling av godkjente barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd og bidra til å sikre barnehager med likeverdig kvalitet, jf. utkast til forskrift § 1. Departementet presiserer at forskriften bare gjelder for godkjente ikke-kommunale barnehager som får tilskudd etter ny § 14 første eller andre ledd i barnehageloven. (§14 1 ledd omhandler barnehager som har søkt om godkjenning før rammefinansiering innføres – de har rett på tilskudd , §14 2 ledd omhandler de barnehagene som søker om godkjenning etter at rammefinansiering er innført og som får tilskudd fordi kommunen velger å gi barnehagen tilskudd)

Forslag til forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd:

Kommunen skal sørge for *likeverdig behandling* av alle barnehager i kommunen. Likeverdig behandling av barnehager defineres som at ikke-kommunale barnehager får 100 pst. av det tilsvarende kommunale barnehager i den aktuelle kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlig tilskudd (per heltidsplass). Dette skal gjelde alle kostnader til basistilbudet i barnehagen, inkludert kapitalkostnader og administrasjonskostnader. Det vil si at ekstraplatter til barn som trenger særskilt tilrettelegging holdes utenfor beregningsgrunnlaget. **Kommunen kan dessuten holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget**

Definisjonen av likeverdig behandling medfører ikke at kommunene må behandle egne barnehager likeverdig ved tildeling av midler, men de enkelte ikke-kommunale barnehagene må behandles likeverdig med gjennomsnittet av de kommunale barnehagene ved tildeling av offentlig

tilskudd. Definisjonen legger samtidig til rette for likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager.

Inntil det er full likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, må forskriften inneholde *overgangsregler*. For detaljer om overgangsordning henvises til høringsnotatets kap 6.3.1

Forslaget til overgangsregler er basert på at kommunen skal benytte de nye beregningsprinsippene i forskriften for utmåling av tilskudd, men tar samtidig høyde for at full likeverdig behandling ikke er innfasert i statsbudsjettet. Nye regler for finansiering av ikke-kommunale barnehager kan således gjelde fra 2011. Kommuner som i 2011 ønsker å gi de ikke-kommunale barnehagene den samme finansieringen som egne barnehager, vil ha mulighet til det.

Departementet foreslår en tilskuddsmodell som enkelt sagt er slik :

1. For *drift* skal det fastsettes en sats for små og en sats for store barn med heltidsplass.. Kommunene skal i tillegg gi et påslag på fire prosent for administrasjonskostnader av det beregnede tilskuddet til drift. Sats for administrasjonskostnader er fastsatt sentralt og gjelder alle kommuner.
2. For *kapital* skal det fastsettes en sats pr barn med heltidsplass, uavhengig av barnas alder. Tilskuddet skal dekke avskrivnings- og rentekostnader.

Kommunene skal fastsette satsene separat for ordinær barnehage, familiebarnehage og åpen barnehage for begge tilskuddstypene. Tilskuddsatsene for drift skal beregnes på bakgrunn av kommunens *budsjetterte* kostnader til drift av *basistilbudet* i kommunens egne barnehager. Departementet foreslår at kommuner som ikke har egne familiebarnehager, ordinære barnehager eller tilbud i åpne barnehager , må benytte nasjonale gjennomsnittssatser fastsatt av departementet. For øyeblikket ville det bety for Jevnaker kommune at for familiebarnehager må vi benytte nasjonale satser da dette er den eneste typen barnehager vi ikke har selv pr d.d.

Telletidspunkter:

Barnehagenes årlige rapportering av status i barnehagen om antall barn, barnas alder og oppholdstid på årsmeldingen per 15. desember danner i dag grunnlag for utmåling av statstilskudd og kommunalt tilskudd. Departementet foreslår at rapporteringen videreføres. Tilskudd som beregnes ut fra situasjonen per 15. desember, vil i de fleste tilfeller avspeile den gjennomsnittlige fordelingen av barn over og under tre år i løpet av kalenderåret. Fordelingen av barn over og under tre år vil endres jevnlig i takt med at barna blir eldre. I løpet av et kalenderår vil slike endringer imidlertid oppveie hverandre, for eksempel fordi de eldste barna går over i skolen og yngre barn tas inn i barnehagen. Tilskuddet begrenses oppad til at barnehagen ikke får tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning. Departementet foreslår derfor at det er barnesammensetningen i ikke-kommunale barnehager per 15. desember året før som fortsatt skal legges til grunn for tilskuddsutmålingen, jf. utkast til forskrift § 8 første ledd.

Utover den årlige rapporteringen per 15. desember foreslår departementet at kommunen selv kan velge hvor mange telletidspunkter i løpet av året det skal være for kommunale og ikke-kommunale barnehager, jf. § 8 andre ledd. Dette gir økt kommunal handlefrihet og mulighet for tilpasninger til lokale forhold, samtidig kan dette føre til flere klager til Fylkesmannen.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om antallet telletidspunkter per år bør reguleres i forskriften eller om dette skal være opp til kommunen. Barnehager som i løpet av året har store aktivitetsendringer, for eksempel ved opprettelse eller nedleggelse av ny avdeling/større gruppe eller ny barnehage, skal melde fra til kommunen. Store aktivitetsendringer medfører at kommunen må beregne tilskuddet for barnehagen på nytt, jf. utkast til forskrift § 8 tredje ledd.

Kapitaltilskudd

Departementet har vurdert to alternative modeller for fastsettelse av tilskudd for kapitalkostnader. Modell 1 går ut på at alle kommuner som har egne barnehager skal fremskaffe tall på kapitalkostnader i kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager og tilbud i åpne barnehager. Modell 2 gir kommunen mulighet til å velge om den vil beregne kapitalkostnadene i egne barnehager eller benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader i ikke-kommunale barnehager. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om alle kommuner som har egne barnehager, skal pålegges å beregne kapitalkostnadene i kommunale barnehager eller om de bør kunne velge å benytte nasjonale gjennomsnittssatser. Den siste modellen er valgt i utkast til forskrift, jf. § 6.

Modell 1: Tilskudd basert på kapitalkostnader i kommunale barnehager

Den første modellen går ut på at kommuner som har egne barnehager *skal* benytte disse som grunnlag for å fastsette et tilskudd for kapitalkostnader til ikke-kommunale barnehager. Beregningen av gjennomsnittlige kapitalkostnader i kommunens egne barnehager danner grunnlag for beregning av kapitaltilskudd til ikke-kommunale barnehager. Modellen gir et kapitaltilskudd som er i tråd med definisjonen av likeverdig behandling, det vil si at tilskuddet er det samme som gjennomsnittlige kapitalkostnader i kommunens egne barnehager. Bruk av kommunens kapitalkostnader kan være utfordrende fordi mange kommuner ikke har fullstendige avskrivnings- og renteberegninger spesielt for eldre bygg. Dersom dette skal være et reelt alternativ må mange kommuner få mer fullstendige tall på historiske investeringsutgifter for oppføring av barnehagebygg. Modellen krever dermed at kommuner som har eldre barnehager der investeringsutgiften ikke er kjent, må foreta en ny verdivurdering av barnehagene.

En del kommuner vil ha gode forutsetninger for å fastsette et tilskudd til ikke-kommunale barnehager for kapitalkostnader basert på reelle kapitalkostnader i egne barnehager. Dette kan være kommuner som bruker internhusleie eller kommuner der reelle kapitalkostnader basert på anskaffelseskost for egne barnehager framgår av budsjettet eller regnskapet. I disse kommunene bør det være uproblematisk å basere tilskuddet for kapitalkostnader i ikke-kommunale barnehager på gjennomsnittlige kapitalkostnader i egne barnehager. Departementet foreslår at kommunene skal ha anledning til å holde kommunale barnehager med *særskilt høye kostnader* til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget. Departementet forutsetter at de samme barnehagene holdes utenfor beregningsgrunnlaget for både drifts- og kapitaltilskudd.

For å gi de ikke-kommunale barnehagene økt forutsigbarhet foreslås det at kommunen skal synliggjøre tilskuddsatsene for kapitalkostnader i tilknytning til kommunebudsjettet. Kommunen skal utarbeide separate satser for hhv. ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Kommunen må videre kunne dokumentere at tilskuddet er basert på reelle kapitalkostnader i egne barnehager.

Modell 2: Kommunen kan velge mellom tilskudd basert på kapitalkostnader i kommunale barnehager og tilskudd basert på en nasjonal gjennomsnittssats

En del kommuner kan ha vanskeligheter med å beregne kommunale tilskuddssatser i samsvar med kap. 6.6.1.1. Departementet foreslår derfor at kommunen gis frihet til å velge om den vil fastsette kommunale tilskuddssatser eller benytte nasjonale gjennomsnittssatser for kapitalkostnader.

Formålet med de nasjonale satsene er å hjelpe kommuner som ikke har egne kommunale barnehager og kommuner som finner det for krevende å foreta slike beregninger. Dette sikrer et system som kan benyttes av alle kommuner. Kommuner som ikke har kommunale ordinære barnehager, familiebarnehager eller tilbud i åpne barnehager, skal basere tilskuddet på de nasjonale gjennomsnittssatsene som fastsettes av departementet.

Kommuner som gir ikke-kommunale barnehager et tilskudd for kapitalkostnader som er vesentlig lavere enn de nasjonale gjennomsnittssatsene, må kunne dokumentere at kapitalkostnadene i de kommunale barnehagene reelt sett er lavere enn gjennomsnittet for landet.

Departementet vil sette ut et oppdrag til en uavhengig aktør som skal komme fram til hvordan nasjonale tilskuddssatser for kapitalkostnader kan fastsettes. Arbeidet er igangsatt gjennom et forprosjekt som er gjennomført av Telemarksforskning. Arbeidet vil danne grunnlag for å fastsette en nasjonal gjennomsnittssats for kapitalkostnader.

Det første året bør beregningene av de nasjonale gjennomsnittssatsene foretas av en uavhengig aktør og styres av departementet i samarbeid med sektoren. Departementet tar sikte på at tallene skal være klare høsten før budsjettåret starter slik at de kan benyttes i budsjetteringen i kommunene og skape forutsigbare rammevilkår for kommunene og de ikke-kommunale barnehagene. Det bør være dialog med sektoren gjennom en referansegruppe for å sikre legitimitet rundt satsene som utarbeides. Satsene som utarbeides, skal benyttes av kommunene som ikke fremskaffer tall på reelle kapitalkostnader i egne kommunale barnehager.

Mulighet til å gi ekstra tilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader

Departementet foreslår at det presiseres i forskriften at kommunen kan gi ekstra tilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader, jf. utkast til forskrift § 7.

En del ikke-kommunale barnehager kan ha særlig høye kapitalkostnader, for eksempel som følge av at barnehagen er nyetablert eller fordi den ligger i et område der tomteknadene er spesielt høye. I en del tilfeller vil et tilskudd basert på kommunale eller nasjonale gjennomsnittstall ikke være tilstrekkelig for å dekke barnehagens faktiske kapitalkostnader.

Departementet foreslår at det presiseres i forskriften at kommunen kan gi ekstra tilskudd til ikke-kommunale barnehager. En tilsvarende bestemmelse er valgt i Sverige. Ekstra tilskudd må vurderes opp mot rettslige begrensninger for forvaltningens skjønnsfrihet. Det ulovfestede forvaltningsrettslige prinsippet om at like tilfeller skal behandles likt setter normer for hvordan kommunens skjønn kan utøves.

En mulig alternativ modell, som enkelte kommuner benytter i dag, innebærer at kommunen gir et noe lavere kapitaltilskudd til de ikke-kommunale barnehagene enn gjennomsnittsprinsippene skulle tilsa. Innsparingen benyttes i sin helhet til en pott ikke-kommunale barnehager kan søke om midler fra. Dermed vil barnehager med store kapitalkostnader få ekstratilskudd uten at kommunen må benytte midler utover det likeverdig behandling tilsier. Ulempen med ordningen er at nye barnehager som har lavt behov for reinvesteringer på kort sikt får større tilskudd enn eldre barnehager med stort behov for reinvesteringer på kort sikt. Departementet har derfor ikke gått videre med denne alternative modellen, men ønsker høringsinstansenes syn på denne vurderingen.

Uttak av verdier :

Departementet er kjent med at enkelte barnehageeiere tar ut store verdier fra barnehagedriften. Departementet vurderer derfor å innføre regulering av uttak av verdier. Departementet ber eksplisitt om høringsinstansenes syn på *behovet* for regulering av uttak av verdier, samt forslag til regulering.

I dag har barnehageloven og tilhørende forskrifter som nevnt i pkt. 2 ikke begrensinger i adgangen til å ta ut verdier fra barnehagevirksomheten. Eier av ikke-kommunale barnehager kan derfor ta ut verdier fra barnehagen ved eksempelvis årlig utbytte, gjennom høye lønninger til representanter for eierne i virksomheten, gjennom transaksjoner mellom barnehagen og nærstående og i forbindelse med salg eller avvikling av virksomheten.

Dagens forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd § 4 åpner for reduksjon av kommunalt tilskudd dersom barnehagen har vesentlig lavere bemanning eller lønnskostnader per årsverk enn det som er vanlig i tilsvarende kommunal barnehage, og eier av barnehagen budsjetterer med urimelig utbytte eller godtgjørelse for egen eller nærståendes arbeidsinnsats i barnehagen. Bestemmelsen innebærer imidlertid ingen rettslig regulering av selve barnehagens adgang til å ta ut verdier. Departementet mener at alle offentlige tilskudd og all foreldrebetaling i barnehagen skal komme barna i barnehagen til gode. Det er derfor nødvendig å gi bestemmelser som begrenser adgangen til uttak av verdier, og at kommunen får adgang til å kreve tilbakebetalt den delen av uttaket som overstiger rimelig fortjeneste. Slike bestemmelser bør etter departementets vurdering presiseres i egen forskrift som har klar hjemmel i barnehageloven. Reglene foreslås tatt inn i ny § 14a i barnehageloven med utfyllende regler i egen forskrift.

Ikke-kommunale barnehager er en viktig del av det helhetlige barnehagetilbudet i kommunen og er organisert på ulike måter. Departementet mener at barnehageloven også i tiden framover skal legge til rette for at ikke-kommunale aktører kan og vil etablere barnehager, uavhengig av organisasjonsform. Av den grunn er det ikke formålstjenlig å ha ett absolutt forbud mot uttak av verdier fra barnehagedrift. Reguleringen innebærer at det fortsatt vil være mulig å drive barnehager med forsvarlig forrentning av innskutt kapital, men det settes begrensninger som hindrer særskilt høy avkastning. Forslaget kan gi strukturelle endringer på lang sikt, ved at bestemmelsene kan redusere interessen for å etablere nye ikke-kommunale barnehager og at kommunene eventuelt selv må etablere barnehageplasser. På kort sikt antar departementet at innstrammingen ikke vil ha effekter på barnehagestrukturen.

Barnehagelovens krav til kvalitet, og den generelle konkurransen mellom barnehagene vil begrense mulighetene for uttak av verdier fra barnehagedriften i årene fremover. De senere årene har det vært en relativt sterk vekst i opprettelse av konsernselskaper og dermed også kommersialisering av driften i barnehagesektoren. Det er derfor viktig at man sikrer at de offentlige midlene ikke går til privat formuesoppbygging. Dette er et viktig signal til sektoren om at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme barna i barnehagen til gode og at urimelig høy avkastning ikke aksepteres.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at uttak av årlige overskudd i form av formelt utbytte og enhver annen overføring av overskudd til eier skal omfattes av de nye reglene om bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetalingen i ikke-kommunale barnehager i barnehageloven og tilhørende forskrift, uten hensyn til hvordan overskuddsdisponeringen formelt fremstår.

Departementet foreslår at det i ny § 14a i barnehageloven lovfestes krav til bruken av tilskudd og foreldrebetalingen, og at det lovfestes en adgang for kommunen til å kontrollere at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen brukes i samsvar med barnehageloven og gjeldende forskrifter. Videre foreslås det at departementet gis hjemmel til å gi forskrifter med nærmere regler om krav til dokumentasjon av transaksjoner, om hva som er rimelig uttak av verdier, om kommunens adgang til å føre kontroll og om kommunens adgang til å kreve tilbake tilskudd som er brukt i strid med kravene til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling som er brukt i strid med barnehageloven og tilhørende forskrifter.

Departementet foreslår at den nye forskriften med de utfyllende bestemmelsene betegnes som *Forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager* og at den skal regulere uttak av verdier i løpet av driftsåret (§ 2) og uttak av verdier ved opphør og salg (§ 3). De særlige kravene til dokumentasjon av transaksjoner foreslår departementet regulert i forskriften § 4. Nærmere regler om kontroll og tilbakebetaling foreslås regulert i § 5.

Reguleringen av uttak av overskudd i løpet av det enkelte driftsår bør etter departementets vurdering ta utgangspunkt i en maksimumsgrense for avkastning på egenkapitalen. Departementet foreslår at uttak av utbytte det enkelte år maksimalt kan utgjøre en avkastning på egenkapitalen tilsvarende 10 års statsobligasjonsrente tillagt ett risikopåslag på 2 prosentpoeng.

Det vil ikke være adgang til uttak i tilfeller der eiere ikke har skutt inn kapital i selskapet. Departementet legger til grunn at dette også vil gjelde eiere som arbeider i barnehagen, slik at disse ikke kan ta ut verdier utover rimelig lønn.

Etter departementets vurdering er det viktig at også adgangen til uttak av verdier ved salg og opphør av virksomheten reguleres i forskriften. Dette er nødvendig for å unngå at verdier som bygges opp av offentlige tilskudd og foreldrebetalingen realiseres på ett senere tidspunkt. Samtidig som uttak i driftsperioden reguleres må det legges føringer på hvordan eventuell akkumulert kapital skal kunne anvendes. I motsatt fall vil reguleringen kun medføre en tidsforskyvning av verdiuttaket for eieren.

Prinsippet om at alle offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme barna i barnehagen til gode tilsier at tilskuddet brukes i barnehagedriften, og at eventuell formuesoppbygging må gå til å dekke barnehagens fremtidige kapitalbehov. Reguleringen må motvirke incitamenter til å bygge opp verdier med tanke på fremtidig overføring til eier eller andre interessenter. Dette tilsier at alle verdier som er bygget opp ved offentlig tilskudd og foreldrebetaling, bør tilbakeføres til kommunen ved salg eller opphør av barnehagedriften. Samtidig bør det være adgang for barnehageeier til å ta ut rimelig avkastning av egenkapitalen. I motsatt fall vil regelverket virke negativt på etableringen av ikke-kommunale barnehager. Departementet foreslår derfor at kommunen kan kreve tilbakeført verdier bygget opp ved offentlig tilskudd og foreldrebetaling, utover maksimal årlig avkastning på egenkapitalen. Dersom barnehageeier har valgt ikke å ta ut maksimalt utbytte hvert enkelt år (jf. § 2 i forskriften), skal summen av disse årlige beløpene trekkes fra tilbakeføringskravet. Etter departementets vurdering vil en slik regulering ivareta seriøse, private aktører som ved etablering av barnehagedriften ønsker å bidra med privat egenkapital og har behov for vern mot risiko for tap av investert kapital. Samtidig motvirker reguleringen formuesoppbygging med det for øye å ta ut verdier som har bakgrunn i offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Effektiv regulering av uttak av verdier fra ikke-kommunale barnehager krever muligheter for kontroll og håndheving. Utfordringen for kommunene vil eksempelvis være å verifisere at innkjøpene har skjedd til markedspris, slik at transaksjonene ikke innebærer skjulte overføringer av verdier. Det er behov for nærmere forskrifter om dokumentasjonskrav og om kommunens

myndighet til kontroll og håndheving. Departementet foreslår derfor at forskrift om bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager skal ha slike regler i §§ 4 og 5. Det foreslås at eiere av ikke-kommunale barnehager skal være ansvarlige for å inneha nødvendig og tilstrekkelig dokumentasjon om driften slik den er godkjent etter barnehageloven. En slik plikt vil for eksempel innebære krav om å ha dokumentasjon som viser at transaksjoner mellom nærstående baserer seg på markedsmessige priser, herunder skriftlig dokumentasjon på leiekontrakter, bilag som viser fakturerte timer og timepris for regnskapstjenester. Et dokumentasjonskrav vil understreke plikten til å vurdere grunnlaget for prisfastsettelsen ved transaksjoner mellom nærstående og sikre at slike vurderinger gjøres skriftlig, slik at de kan etterprøves. Kommunen kan etterspørre dokumentasjonen ved behov. Dokumentasjonskravene vil også gjelde ved fastsettelse av lønn til eier som arbeider i barnehagen. Det vil være barnehageeiers ansvar å dokumentere at transaksjonene er foretatt på markedsmessige vilkår. Departementet foreslår at det i forskriften gis adgang for kommunene til å føre kontroll med de ikke-kommunale barnehagene, og at kommunene kan kreve tilbakebetalt offentlige tilskudd og foreldrebetaling brukt i strid med barnehageloven og forskriften, rentekompensasjon inkludert. Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på forslag om regulering av uttak av verdier.

Vurdering:

I sitt høringsnotat ber departementet spesielt om høringsinstansenes tilbakemelding på en del pkt. Det synes derfor naturlig at vi som et minimum gir tilbakemelding på disse pkt i vår høringsuttalelse. Imidlertid er det også ønskelig for å ha med flere pkt i kommunens høringsuttalelse. Dette kapittelet i saksfremlegget er lagt opp slik at pkt det bes om spesifikt om kommunens syn på kommer først. Deretter kommer en del pkt under kap. Generelt som tar for seg andre pkt det kan være ønskelig å uttale seg om. Alt som fremkommer med *kursiv skrift* videre i saksfremlegget, er flyttet uendret over i et enhetlig dokument som ligger som vedlegg til saken.

Departementet ber om syn på flg. pkt :

Forslag til ny finansieringsmodell, herunder om hensynet til enkelthet og riktighet er ivare tatt på en hensiktsmessig måte

Jevnaker kommune ser positivt på departementets forslag til ny finansieringsmodell. Utgangspunktet i kommunens budsjetterte kostnader til egne barnehager er slik vi ser det, den beste måten og skape likverdighet og kommunal styring med økonomien. Det er helt vesentlig for kommunesektoren at kommunen gis mulighet til å styre kostnadsveksten i hele sektoren og at denne myndigheten må ligge i egen kommune, og ikke på nasjonalt nivå.

Allikevel er det et regelverk for beregning av kommunens kostnader som ivaretar den ikke-kommunale delen av sektoren som gir en viss forutsigbarhet og likhet utover kommunens grenser, og det mener vi er positivt. Imidlertid ser vi at ordningen og regelverket rundt beregning av kommunens kostnader til egne barnehager stiller store krav til hele kommunens budsjettprosess.

Høringsnotatet foreslår budsjett som tilskuddsgrunnlag og nevner ganske riktig at dette ikke fanger opp tilfeller der faktisk forbruk avviker vesentlig fra planlagt forbruk. Departementet foreslår i den forbindelse at vesentlig netto merforbruk i den ordinære driften i kommunale barnehager over minst tre år, skal korrigeres inn i tilskuddssatsene til de ikke-kommunale barnehagene. Jevnaker kommune stiller spørsmål ved hvorfor ikke ev. mindreforbruk i den

ordinære driften i kommunale barnehager i løpet av avregningsperioden ikke skal bli gjenstand for samme gjennomsnittsberegning.

Høringsutkastet legger heller ikke opp til at bevilgingsreduksjoner i løpet av året skal ramme de ikke-kommunale barnehagene. Det kan bety at de kommunale barnehagene er de som i slike tilfeller må ta hele innsparingen for barnehagesektoren og det kan i så små kommuner få store følger. Likeverdig behandling må gjelde i begge tilfeller, og samme regler som for bevilgningsøkninger må også gjelde her. Vi er fullt ut inneforstått med at reell budsjettering er viktig og riktig for kommunesektoren, men det kan synes som om høringsutkastet har som utgangspunkt at kommunene ikke har dette synet, og dette mener vi er feil.

Kommunen kan dessuten holde kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift utenfor beregningsgrunnlaget

Departementet ber om tilbakemeldinger på hvordan dette punktet kan utformes. Jevnaker kommune er av den oppfatning at det kan bli en svært krevende øvelse og forvalte et slikt punkt dersom ikke lovverket er tydelig på definisjonen av hva dette kan være. Faren er stor for forskjellige tolkninger mellom kommunene og usikkerhet i forhold til hvordan dette pkt. kan forvaltes.

Imidlertid ser vi at det absolutt kan være tilfeller hvor det vil være urimelig at slike barnehager er med i kostnadsberegningen. Vi synes allikevel det er vanskelig å komme med helt konkrete eksempler fra vår kommune på hvordan dette kan utformes.

Antall telletidspunkter per år – bør disse reguleres i forskrift eller skal det være opp til den enkelte kommune

Jevnaker kommune støtter i utgangspunktet forslaget om et fast telletidspunkt pr år og at utover dette er det opp til kommunene. Imidlertid ser vi at flere telletidspunkter i løpet av året vil skape usikkerhet og lite forutsigbarhet i forhold til barnehagens årlige inntekter. Det bør kanskje vurderes som et minimumskrav at kommuner som ønsker mer enn ett telletidspunkt i året fastsetter dette samtidig med at satsene fastsettes i kommunens budsjettprosess. Aktivitetsendring bør uansett komme i tillegg til faste telletidspunkter, men det må tydeligere defineres i forskrift om hva som menes med ”større gruppe” – hvor mange barn skal til for å utgjøre ”større gruppe”.

Skal kommuner som har egne barnehager pålegges å beregne kapitalkostnadene i egne barnehager eller bør de kunne velge nasjonale satser

Jevnaker kommune støtter departementet i sitt valg av modell 2 som gir kommunene valgmuligheten mellom å utarbeide satsen for kapitaltilskudd utifra kapitalkostnader i egne barnehager eller velge nasjonale satser. Vi savner imidlertid at forskriften sier noe om hvorvidt kommunene kan variere fra år til år hvilken beregningsmåte de legger til grunn, eller om det valget man gjør første året blir bindende for senere års beregninger.

I følge høringsnotatet vil kunnskapsdepartementet høsten 2010 gi ut en veileder som blant annet gir nærmere retningslinjer for hvordan tilskudd for kapitalkostnader skal beregnes, herunder hvilke kalkylerente som skal benyttes. Det bør i veilederen gå klart fram hvilke år som skal legges til grunn ved beregning av satsene for kapitaltilskuddet

Mulighet til å gi ekstra tilskudd til barnehager med høye kapitalkostnader – syn på dep. vurdering

Jevnaker kommune støtter departementets vurdering i valget de har gjort ved å ikke gå videre med alternativ modell.

Uttak av verdier

Kommunenes syn på behovet for regulering av uttak av verdier og departementets forslag om regulering av dette.

Jevnaker kommune støtter forslaget til å regulere muligheten til å ta ut verdier. Det synes som et rimelig krav når det fra departementets side sies at hovedprinsippet med foreldrebetaling og offentlige tilskudd er at disse midlene skal gå til et kvalitativt bra barnehagetilbud til barna.

Jevnaker kommune støtter også forslaget om at kommunen gis større myndighet til å kontrollere bruken av de midlene ikke-kommunale barnehager får og samtidig at kommunen gis myndighet til å iverksette sanksjoner i form av å kunne kreve tilbakebetaling av tilskudd.

I og med at offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager bevilges gjennom kommunebudsjettet, virker det rimelig at det er kommunerevisjonen som, på lik linje med bruken av øvrige kommunale midler, også følger opp bruken av det offentlige tilskuddet som gis til ikke-kommunale barnehager.

Generelle merknader fra kommunen:

Jevnaker kommune ser positivt på forslaget til nytt finansieringssystem for barnehagesektoren. Barnehagesektoren i Norge i dag er sammensatt og det er viktig å sikre likeverdige vilkår for alle barnehagene. Full barnehagedekning gir en stor sektor som forbruker mange offentlige midler og med unntak av foreldrebetaling er det disse midlene som i hovedsak finansierer barnehagedrift. Det synes derfor helt rimelig at det legges opp til at kommunene får en økt kontroll med at disse midlene nyttes til formålet.

Jevnaker kommune forventer og forutsetter at et nytt finansieringssystem for barnehager i en rammefinansiert sektor vil være fullfinansiert fra statens side og på en slik måte at de gode intensjoner som omtales i departementets høringsnotat "likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet" vil være en realitet kommunene med et totalansvar for barnehagesektoren settes i stand til å oppfylle.

Jevnaker kommune er også av den oppfatning av staten bør ta ansvaret med å følge opp definisjonen om full likverdig behandling (100%) allerede fra 2011. Gjennom lovverk og forskrifter så bestemmer staten definisjon for likverdig behandling. Da bør de følge opp sin egen definisjon og finansiere dette fullt ut allerede fra 2011.

Muligheter til å stille rimelig og relevante vilkår.

Jevnaker kommune mener kommunen som barnehagemyndighet må gis tydelig anledning til å stille vilkår til ikke-kommunale barnehager ved tildeling av offentlig tilskudd.

Forskriften bruker ordlyden ” rimelige og relevante vilkår”. Praksis med dagens ordning har vist at det er ikke mange vilkår som er godkjent som ” rimelig og relevante”. Kommunen er av den oppfatning at det man setter som vilkår for de kommunale barnehagene bør man kunne sette som vilkår ved tildeling av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene. Selvfølgelig skal man ikke sette andre vilkår for de ikke-kommunale barnehagene enn de man setter til de kommunale barnehagene . Et slik vilkår kan f.eks være at barn bosatt i kommunen som barnehagen ligger , skal være prioritert foran barn fra andre kommuner og at plasser kun kan tildeles barn fra andre kommuner ved ledighet(forutsatt at man har samme krav til de kommunale barnehagene nedfelt i barnehagenes vedtekter).

Jevnaker kommune mener som prinsipp at kvalitet i et barnehagetilbud i stor grad avhenger av de lønns- og arbeidsvilkår de ansatte blir tilbudt. Når målet er å tilby barna et kvalitativt likeverdig barnehagetilbud tilsier dette at lønns- og arbeidsvilkår også bør være likeverdige. Departementet selv sier i sitt høringsutkast at definisjonen av likeverdig behandling legger til rette for likeverdige lønns og arbeidsvilkår og da mener vi departementet her må følge opp med lovhjemmel/retningslinjer som sikrer at kommunen som barnehagemyndighet kan gå inn og sette vilkår knyttet direkte opp mot lønns – og arbeidsvilkår.

Muligheter til å sette vilkår.

Jevnaker kommune mener kommunen som barnehagemyndighet må kunne gis mulighet til å sette vilkår overfor ikke-kommunale barnehager som ikke følger opp/retter seg etter de vilkår/pålegg stat og/eller kommune setter. Et eksempel kan være kommunens mulighet til å kreve tilbakebetaling av tilskudd. Vi mener departementet bør være like tydelige på å gi kommunen tilsvarende hjemmel i form av lov og forskrift når det gjelder også andre områder innen barnehagefeltet, som for eksempel knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, eller ulike typer statlige/kommunale lovlig satte vilkår.

Forholdet til lov om barnehager.

Jevnaker kommune mener som et viktig prinsipp at lov om barnehager og dens forskrifter bør ha en likeverdighet for alle barnehager som mottar likeverdig offentlig tilskudd. Slik dette er i dag blir kommunen pålagt å tildele tilskudd på en likeverdig måte, mens ikke-kommunale barnehager på enkelte områder er unntatt fra bestemmelser i lov om barnehager. Et eksempel på dette, og som i stor grad påvirker kostnadene til drift av de kommunale barnehagene, er lovfestet rett til barnehageplass. Det er kun kommunens ansvar og plikt å oppfylle retten til plass. Dette gir rom for at ikke-kommunale barnehager kan tildele plass til barn som ikke har lovfestet rett til plass, noe som igjen kan medføre at kommunene må etablere tilsvarende antall nye plasser. En slik nyetablering kan gi en økt kostnad for kommunen både på kapital og drift, noe som igjen vil kunne gi de ikke-kommunale barnehagene en økt inntekt – alt dette fordi lovverket ikke omfatter kommunale og ikke-kommunale barnehager på en likeverdig måte.

Rådmannens forslag til vedtak:

Forslag til samlet høringsuttalelse vedtas som Jevnaker kommunes uttalelse i høringen.

Behandling i Kommunestyret - 10.06.2010:

Vedtak i Kommunestyret - 10.06.2010:

Flg. forslag falt med 11 st mot 6 st.:

Nedenstående forslag innarbeides i høringsuttalelsen, :

- A. I høringsnotatet foreslås en ny § 14a til Barnehageloven. Lovforslaget fastslår dels det selvsagte at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme barna i barnehagen til gode. Lovforslaget legger også opp til en detaljert regulering av overføring av verdier til eiere eller deres nærstående. Blant annet foreslås det at verdier som er bygget opp ved offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal kunne kreves tilbakeført til kommunen dersom barnehagedriften opphører. Dette innebærer en betydelig forskjellsbehandling av private og offentlige barnehager som ikke er i tråd med Stortingets forutsetninger om likebehandling av kommunale og private barnehager. Tilgang til lokaler er en selvsagt og nødvendig forutsetning for å kunne drive barnehager og dette må nødvendigvis sikres gjennom leie eller kjøp. Det er vanskelig å se noen fornuftig grunn til at de som velger å investere i eiendomsmasse og har tatt risiko i forhold til dette, skal straffes på den måten høringsnotatet legger opp til.

Dessuten er eiendommer som er bygget som barnehage og regulert til dette formålet, vanskelig å omsette til et annet formål. Når man i tillegg vet at det er svært store forskjeller i organiseringen av private barnehager, fremstår forslaget som urimelig, overflødig og lite treffsikkert.

Jevnaker kommune er ikke enig i at Barnehageloven bør endres på en slik måte som foreslått i høringsnotatet fra Kunnskapsdepartementet.

- B. Jevnaker kommune støtter forslaget om likeverdig økonomisk behandling av alle godkjente barnehager (forskriftens § 3), men ser med bekymring på at innføring av rammefinansieringen er underfinansiert slik at ikke-kommunale barnehager i en overgangsperiode på inntil 5 år bare skal sikres 88% av det samlede tilskuddet kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i samme kommune (forskriftens § 4). Dette strider mot prinsippet om likeverdig økonomisk behandling.
- C. Jevnaker kommune mener at reelle kostnadstall i kommunale barnehager (regnskapstall), ikke budsjetterte driftskostnader, skal legges til grunn for beregning av tilskudd til ikke-kommunale barnehager (forskriftens § 5).

Deretter ble flg. forslag enst. vedtatt:

Forslag til samlet høringsuttalelse vedtas som Jevnaker kommunes uttalelse i høringen.

Utskriften er rett

Politisk sekretariat, den 11. juni 2010

May-Britt Mayer Johnsen
Formannskapssekretær